

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

_____ 20__ року № _____

ПОРЯДОК

встановлення відповідності умов контрольованої операції з експорту зернових, олійних культур та продуктів їх переробки принципу «витягнутої руки»

1. Цей Порядок застосовується разом із Загальним порядком встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки» та визначає відповідні правила для контрольованої операції з експорту зернових культур, олійних культур та продуктів їх переробки, що класифікуються за такими кодами згідно з УКТ ЗЕД: 1001, 1003, 1005 90 00 00, 1201, 1205, 1512 11, 2306.

2. Інформація щодо умов, що визначають котирувальні ціни на зернові, олійні культури та продукти їх переробки, зазначена в додатку до цього Порядку.

3. Котирувальні ціни, які використовуються для порівняння з цінами контрольованої операції з експорту зернових культур, олійних культур та продуктів їх переробки, зокрема, повинні містити таку інформацію:

- найменування товару (культура, продукт переробки);
- якість продукції;
- валюта ціни;
- котирувальна ціна;
- тип контракту (спотовий або форвардний);
- умови поставки (базис поставки);
- обсяг товару для обраних умов поставки;
- строк поставки;
- умови платежу.

4. Визначення зіставних цін для контрольованої операції з експорту зернових культур, олійних культур та продуктів їх переробки на основі котирувальних цін здійснюється за такою формулою:

$$\text{Цз} = \text{Цді} \pm \text{Тк} + \text{Ок} \pm \text{Вк}, \text{ де}$$

Цз – котирувальна ціна на товар, зіставна з умовами контрольованої операції;

Цді – котирувальна ціна на товар, зазначена у джерелі інформації, з найбільш відповідними умовами постачання;

Тк – коригування відмінностей у витратах на зберігання та доставку (перевалка, транспортування, зберігання тощо);

Ок – коригування відмінностей в умовах оплати (позитивне або негативне значення);

Вк – коригування відмінностей у валюті ціни.

5. Зерно – плоди зернових, зернобобових та олійних культур, які використовуються для харчових, насінневих, кормових та технічних цілей. Зерно продовольче – зерно, що використовується для переробки та виготовлення харчових продуктів. Зерно фуражне – зерно групи фуражних та інших зернових культур, призначене для годівлі худоби та птиці у вигляді комбікормів, дерті тощо.

6. Якість зерна та продуктів його переробки, що виробляються в Україні або ввозяться на митну територію України, має відповідати державним стандартам та іншим нормативним документам. Якість експортного зерна та продуктів його переробки може відповідати вимогам, що зафіксовані сторонами в експортному контракті.

7. Пшениця:

1) ДСТУ 3768:2019 «Пшениця. Технічні умови» – національний стандарт на пшеницю. Стандарт поширюється на зерно м'якої (*Triticum aestivum* L.) і твердої (*Triticum durum* Desf.) пшениці, призначене для використання на продовольчі та непродовольчі потреби, а також для торгівлі;

2) залежно від показників якості зерно м'якої пшениці поділяють на чотири класи. Зерно твердої пшениці залежно від показників якості поділяють на п'ять класів (див. таблиці 1 та 2);

Таблиця 1. Показники якості зерна м'якої пшениці

Показник	Характеристика і норма для м'якої пшениці за класами			
	1	2	3	4
Натура ¹ , г/л, не менше ніж	775	750	730	Не обмежено
Склоподібність, %, не менше ніж	50	40	Не обмежено	Не обмежено
Вологість, %, не більше ніж	14	14	14	14
Зернова домішка, %, не більше ніж	5	8	8	15
Сміттева домішка, %, не більше ніж	1	2	2	3
Сажкове зерно, %, не більше ніж	5	5	8	10
Масова частка білка, у перерахунку на суху речовину %, не менше ніж	14	12,5	11	Не обмежено

¹ Натурою називають масу 1 л зерна, виражену в грамах, а також масу в кілограмах 1 г/л зерна.

Масова частка сирії клейковини, %, не менше ніж	28	23	18	Не обмежено
Якість клейковини: одиниць приладу ВДК	45-100	45-100	45-100	Не обмежено
Число падання, с, не менше ніж	220	220	180	Не обмежено

Таблиця 2. Показники якості зерна твердої пшениці

Показник	Характеристика і норма для твердої пшениці за класами				
	1	2	3	4	5
Зерна м'якої пшениці, %, не більше ніж	4	4	8	10	Не обмежено
Натура, г/л, не менше ніж	750	750	730	710	Не обмежено
Вологість, %, не більше ніж	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
Склоподібність, %, не менше ніж	70	60	50	40	Не обмежено
Зернова домішка, %, не більше ніж	5	5	8	10	15
Сміттева домішка, %, не більше ніж	2	2	2	5	5
Сажкове зерно, %, не більше ніж	5	5	5	5	10
Масова частка білка, у перерахунку на суху речовину, %, не менше ніж	14	13	12	11	Не обмежено
Число падання, с, не менше ніж	220	200	150	100	Не обмежено

3) м'яку пшеницю 1-3 класів використовують для продовольчих (переважно в борошномельній та хлібопекарській галузях) потреб і для експортування. Пшеницю 4-го класу використовують на продовольчі й непродовольчі потреби та для експортування. На вимогу замовника у зерні м'якої та твердої пшениці можна визначати інші показники якості, які є необов'язковими (некласоутворюючими): вміст зерен, ушкоджених клопом-черепашкою, сила борошна за альвеографом, індекс седиментації тощо;

4) у кожній партії пшениці визначають стан зерна, запах, колір, склоподібність, натуру, вологість, зернову і сміттеву домішки, зараженість шкідниками, зерно, пошкоджене клопом-черепашкою (на вимогу), сажкове зерно, масову частку білка та сирії клейковини, її якість, число падання, силу борошна (на вимогу).

8. Кукурудза:

1) ДСТУ 4525:2006 «Кукурудза. Технічні умови» – національний стандарт на кукурудзу. Стандарт поширюється на кукурудзу в зерні і качанах, призначену для використання на продовольчі та непродовольчі потреби і для експортування;

2) зерна кукурудзи поділяють на 3 класи відповідно до вимог, зазначених у стандарті;

3) кукурудза, яку формують для експортування, повинна бути у здоровому стані, мати нормальний запах та колір, бути не зараженою шкідниками зерна. Вимоги до якості кукурудзи за іншими показниками зазначають у контракті між постачальником і покупцем зерна.

9. Ячмінь:

1) ДСТУ 3769-98 «Ячмінь. Технічні умови» – національний стандарт на ячмінь. Стандарт поширюється на зерно ячменю, яке заготовляють суб'єкти підприємницької діяльності всіх форм власності і постачають для продовольчих, технічних, кормових цілей, пивоварної промисловості і експорту;

2) ячмінь поділяють на 3 класи залежно від його використання відповідно до вимог зазначених у стандарті;

3) ячмінь, який готують для експорту, повинен бути здоровим, не зараженим шкідниками хлібних запасів, мати нормальний запах і колір та відповідати вимогам, викладеним у стандарті. Вимоги до якості ячменю за іншими показниками встановлюють у договорі (контракті) між постачальником і покупцем.

10. Ріпак:

1) ДСТУ 4966:2008 «Насіння ріпаку для промислового перероблення. Технічні умови» – національний стандарт на ріпак. Стандарт поширюється на насіння ріпаку, призначене для заготівлі та постачання для промислового перероблення;

2) насіння ріпаку, що заготовляють і постачають, залежно від масової частки ерукової кислоти та глюкозинолатів поділяють на три класи: вищий клас, I клас та II клас. Насіння ріпаку призначено: вищого класу – для харчових цілей; I класу – для харчових цілей у разі промислового перероблення; II класу – для технічних цілей;

3) вимоги до показників якості насіння ріпаку, що експортують, встановлюють у договорі (контракті) між постачальником і покупцем.

11. Соеві боби:

1) ДСТУ 4964:2008 «Соя. Технічні умови» – національний стандарт на сою. Стандарт поширюється на насіння сої, призначене для використання на продовольчі, кормові та технічні потреби і для експортування;

2) насіння сої, що формують для експортування, має бути у здоровому стані, не зараженим шкідниками, мати нормальний запах та колір. За іншими показниками якості насіння сої повинно відповідати вимогам, встановленим у договорі (контракті) між постачальником та іноземним покупцем.

12. Олія соняшникова:

1) ДСТУ 4492:2017 «Олія соняшникова. Технічні умови» – національний стандарт на олію соняшкову. Стандарт поширюється на соняшкову олію, яку виробляють пресуванням або екстрагуванням соняшкового насіння;

2) соняшкову олію залежно від технології (добування, перероблення) і показників якості поділяють на види, гатунки та марки.

13. Шрот соняшковий:

1) ДСТУ 4638:2006 «Шрот соняшковий. Технічні умови» – національний стандарт на шрот соняшковий. Стандарт поширюється на шрот соняшковий, одержаний за схемою форпресування екстрагування з попередньо обробленого насіння соняшнику;

2) шрот соняшковий призначено для кормових цілей безпосереднім введенням у раціон тварин, з також для вироблення комбікормової продукції;

3) залежно від способу вироблення та показників якості і безпеки шрот соняшковий поділяють на універсальний і високопротеїновий. Шроти виготовляють гранульованими, негранульованими і збагаченими «Л».

14. Під час визначення зіставності котирувальних цін на сировинні товари з умовами контрольованої операції ключові якісні характеристики котирувальних культур, як правило, узгоджуються з відповідними класами/характеристиками за ДСТУ (див. таблицю 3).

Таблиця 3. Відповідність якісних характеристик зернових, олійних культур та продуктів їх переробки класам/характеристикам за ДСТУ

Культура/продукт переробки	Якість	Клас/характеристика за ДСТУ
Пшениця м'яка	вміст протеїну – 12,5%	2 клас
Пшениця м'яка	вміст протеїну – 11,5%	3 клас
Пшениця	фуражна	4 клас
Кукурудза	фуражна	3 клас
Ячмінь	фуражний	3 клас
Ріпак	технічний	2 клас
Соеві боби	-	-
Олія соняшникова	сира	нерафінована
Шрот соняшковий	гранульований	гранульований

15. Визначення зіставних цін для контрольованої операції з експорту зернових культур, олійних культур та продуктів їх переробки, зазначених у

товарних групах 1001, 1003, 1005 90 00 00, 1201, 1205, 1512 11, 2306 згідно з УКТ ЗЕД, здійснюється з використанням цінових індикаторів, як правило, сформованих на базисах поставки СРТ, FOB порти Чорного моря.

16. У разі наявності між умовами контрольованої операції та умовами неконтрольованих операцій або умовами, що визначають котирувальну ціну на сировинні товари, значних відмінностей, що суттєво впливають на ціну угод із сировинними товарами, здійснюються відповідні коригування.

17. Базисні умови поставки контрольованої операції зіставляються з інформацією для зіставних товарів відповідно до правил «Інкотермс». Якщо джерела інформації містять котирувальні ціни зіставних за характеристиками товарів на інших базисних умовах, ніж контрольована операція, для забезпечення зіставності здійснюється коригування на суму відповідних витрат (на перевалку, транспортування, зберігання тощо). Коригування відмінностей здійснюється відповідно до вартості відповідних витрат на одну тонну товару та підтверджується документами щодо фактичних витрат та/або інформацією із зовнішніх джерел.

18. Якщо в джерелі інформації наявні дані щодо портів, комерційні та/або фінансові умови відвантаження та транспортування через які суттєво відрізняються від контрольованої операції, може здійснюватися коригування з використанням різниці в ставках фрахту відповідних портів до порту призначення.

19. Коригування відмінностей в умовах оплати здійснюється у випадку невідповідності умов платежів для котирувальних цін та контрольованої операції. Якщо умови котирувальних цін публікуються на умовах звичайної комерційної практики, типової для того чи іншого ринку (без зазначення конкретних строків розрахунків), може бути використана інформація з договорів з першою непов'язаною особою у ланцюгу постачання сировинних товарів та/або умови закупівель в рамках тендерів на відповідних ринках збуту (у відповідних країнах призначення), та/або відповідна інформація із стандартних форм контрактів міжнародних торгових асоціацій (наприклад, FOSFA, GAFTA).

20. Відмінності у валюті ціни контрольованої операції та котирувальних цін можуть бути скориговані на підставі офіційного курсу гривні до іноземних валют, установленого Національним банком України, якщо однією з валют є гривня, та крос-курсу, визначеного згідно з офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют, – у решті випадків.

**Директор Департаменту
міжнародного оподаткування**

Людмила ПАЛАМАР